

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoP/58/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8822201183
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:8822201183.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov JUDr. Ľubomíra Šablu a JUDr. Renáty Deákovej ako členov senátu, vo veci starostlivosti súdu o maloletého N. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. ulica XXX/XX, XXX XX N., zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, dieťa rodičov matky G. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. J. XXX/XX, XXX XX L., zdržujúca sa na adrese L. ulica XXX/XX, XXX XX N. a otca I. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. I., zastúpený advokátom JUDr. Milošom Kaščákom, so sídlom Kalinčiakova 10, 093 01 Vranov nad Topľou, v konaní o návrhu otca na zníženie výživného o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 18P/33/2022-98 z 19.10.2022, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie návrh otca doručený Okresnému súdu Vranov nad Topľou dňa 23.05.2022 (vec z dôvodu miestnej príslušnosti následne postúpená Okresnému súdu Zvolen) na zníženie výživného na maloletého N. G. určeného rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 12P/15/2021 z 31. augusta 2021 na 200,- € mesačne zamietol. Dôvodom na zníženie výživného na 50,- € mesačne od právoplatnosti rozsudku podľa návrhu otca má byť jeho zlá finančná situácia. Otec uviedol, že s novou partnerkou žije vo Veľkej Británii, s ktorou má spoločné dve deti a očakávajú narodenie tretieho dieťaťa. Ich spoločný príjem tvoria výlučne sociálne dávky vyplácané vo výške 1 300,- € mesačne. Otec tvrdil zásadnú zmenu pomerov od poslednej úpravy výživného spočívajúce v strate zamestnania a narodení ďalšieho dieťaťa. 1.1 Súd posúdil návrh otca podľa ustanovení zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej aj „zákon o rodine“), ktorý v § 62 ods. 1 upravuje vyživovaciu povinnosť rodičov k deťom, v § 75 ods. 1 ustanovuje, na aké skutočnosti má súd prihliadnuť pri určení vyživovacej povinnosti povinnej osoby a § 78 ods. 1, ktorý umožňuje zmeniť dohody a súdne rozhodnutia o výživnom, ak sa zmenia pomery a konštatoval, že podmienky pre zmenu vyživovacej povinnosti otca splnené nie sú. Súd zdôraznil, že návrh otca bol podaný necelý rok od poslednej úpravy výživného a že pre zmenu rozhodnutia o vyživovacej povinnosti nepostačuje akákoľvek zmena pomerov, ale musí ísť o podstatnú zmenu. Z pripojeného spisu Okresného súdu Zvolen sp. zn. 12P/15/2021 súd prvej inštancie zistil, že v čase tohto konania a rozhodnutia o povinnosti otca platiť na maloletého N. výživné 200,- € mesačne žil otec v Anglicku spolu s partnerkou, s ktorou mali spoločné dve deti, okrem toho sa partnerka otca starala o ďalšie dve svoje deti z iného vzťahu. Otec stratil zamestnanie v Anglicku už v novembri 2019, odvtedy mu boli priznané sociálne dávky vo výške 1 335,66 GBP (britská libra). Výška vyplácaných sociálnych dávok v rodine otca sa líšila v určitých obdobiach v závislosti od nároku na pandemický príspevok, od 11/2021 sa znížila sociálna dávka na 1248,99 GBP a od júla 2022 poberá rodina dávky vo výške 1 274,06 GBP. Z takto priznaných sociálnych dávok sa vykonávali zrážky (na obecnú daň a iné) a aj po zrážkach je aktuálna výška sociálnych dávok 1 206,- GBP. Porovnaním sociálnych dávok vyplácaných rodine, s ktorou otec žije v

spoločnej domácnosti v čase rozhodnutia vo veci sp. zn. 12P/15/2021 a v čase rozhodovania súdu v tejto veci súd prvej inštancie ustálil, že došlo k zvýšeniu sociálnych dávok vyplácaných otcovi a pokiaľ sa v skutočnosti znížili o 60,- €, tento rozdiel vyplynul z toho, že rodine prestal byť vyplácaný pandemický príspevok vo výške 86,67 britských libier (GBP) z dôvodu pandémie koronavírusu COVID-19. Takúto zmenu príjmu nepovažoval súd prvej inštancie za podstatnú. K sociálnym dávkam sú podľa vyjadrenia otca vyplácané aj prídavky na deti vo výške 140,- GBP. Zmenu nezistil súd prvej inštancie ani vo výdavkoch otca. Za dôvod zníženia vyživovacej povinnosti nepovažoval okresný súd narodenie ďalšieho dieťaťa z dôvodu, že táto skutočnosť sama o sebe nemá vplyv na vyživovaciu povinnosť otca k jeho ostatným deťom. Za podstatné považoval súd prvej inštancie, že otec je dlhodobo nezamestnaný a svoje tvrdenie, že si aktívne hľadá v Anglicku prácu nepodložil žiadnymi dôkazmi. Pokiaľ sa hlási na úrade pomáhajúcom nájsť zamestnanie, tak len z dôvodu, že bez pravidelného kontaktovania tohto úradu by otec prišiel o sociálne dávky. Na plnenie si vyživovacej povinnosti nemá podľa názoru súdu prvej inštancie vplyv, že otec musí splácať pôžičky, ktoré si vzal za účelom vyrovnania dlhu na výživnom vo vzťahu k maloletému N. G. pre hroziace trestné stíhanie, keď vznik tejto situácie si zaviniel sám. Zmena pomerov nebola zistená ani na strane matky či maloletého dieťaťa.

1.2 Názor otca, že pôvodne určená výška výživného bola neprimerane vysoká a nezohľadňovala jeho majetkové pomery nemôže podľa súdu prvej inštancie ovplyvniť rozhodnutie v tejto veci z dôvodu, že súd nemôže v tomto konaní prehodnocovať výšku výživného určeného predchádzajúcim právoplatným rozhodnutím.

1.3 Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej aj „C. m. p.“) vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie otec maloletého, ktoré odôvodňoval odvolacími dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“) s tvrdením, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, čo má za následok nesprávne právne posúdenie veci. Poukázal na to, že vo veci sp. zn. 12P/15/2021 rozhodol súd v jeho neprítomnosti. Návrh na začatie konania vo veci sp. zn. 12P/15/2021 bol otcovi doručený na adresu trvalého pobytu do J. I., kde už 15 rokov nebýva z dôvodu, že sa odsťahoval do Veľkej Británie a dom v J. I. predal. Rozsudok v skoršom konaní nadobudol právoplatnosť fikciou doručenia. Súd nemal vo veci sp. zn. 12P/15/2021 k dispozícii žiadne doklady o príjmoch a výdavkoch otca a vychádzal z toho, že „keď otec žije v Anglicku, tak má vyššie príjmy“. O svojej povinnosti platiť výživné sa otec dozvedel, až keď matka podala trestné oznámenie pre neplnenie si vyživovacej povinnosti otcom. Vtedy prišiel otec na Slovensko a z požičaných peňazí od matky a brata dlžné výživné zaplatil a podal návrh na zníženie výživného.

2.1 Otec zdokladoval poberanie sociálnych dávok spolu so svojou družkou za obdobie od 07/2021 do rozhodnutia súdu, z čoho vyplýva, že zo sumy sociálnych dávok priznaných v období od 07/2021 do 10/2021 vo výške 1 335,66 GBP bolo vyplatených skutočne iba 1 260,- GBP, pretože boli vykonané otcovi zrážky vo výške 55,- GBP na splátku pôžičky a z dôvodu nedoplatku na obecnej dani bolo zrazených 20,58 €. Podpora bola rozdelená pre deti sumou 474,16 GBP a príspevok na bývanie 449,99 €. V období od 11/2021 do 07/2022 dostával otec z určenej sociálnej dávky 1 248,99 GBP iba 1 177,- GBP z dôvodu, že na pôžičku mu bolo zrážaných 55,- GBP mesačne a na nedoplatok na obecnej dani 14,24 GBP. Od 07/2022 má otec nárok na sociálne dávky vo výške 1 274,06 GBP, z čoho na výplatu ostáva len 1 206,- GBP pre zrážky ako v predchádzajúcom období v celkovej výške 67,67 GBP. Otec má tri maloleté deti svoje a žije v spoločnej domácnosti s družkou a jej dvoma deťmi. Výdavky otca a družky predstavujú mesačne nájomné 585,- GBP, platba za elektrinu činí mesačne 93,06 GBP, za internet platí otec 33,95 GBP a poplatok za nehnuteľnosti je 23,- GBP mesačne. Okrem toho výdavky na stravu hodnotí otec sumou 250,- - 300,- GBP mesačne. Z týchto skutočností mal súd prvej inštancie vyvodiť, že otec nie je schopný platiť výživné vo výške 200,- € mesačne, preto otec navrhuje, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 C. s. p. zmenil a znížil vyživovaciu povinnosť otca na 50,- € mesačne.

3. Matka ani kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca nevyjadřili.

4. Krajský súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní otca podľa § 34 C. s. p. preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania z dôvodu, že podmienky pre jeho nariadenie podľa § 385 ods. 1 C. s. p. splnené neboli a to v celom rozsahu z dôvodu, že podľa § 65 C. m. p. nie je viazaný rozsahom odvolania a podľa § 66 C. m. p. ani odvolacími dôvodmi a rozsudok súdu prvej inštancie a rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 C. s. p. potvrdil.

5. Pre zmenu rozhodnutia o výživnom je potrebné posúdiť, či od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti došlo k podstatnej zmene pomerov na strane rodičov a maloletého dieťaťa a pri kladnej odpovedi na túto otázku zistiť dôvod tejto zmeny, aby podľa § 78 ods. 1 zákona o rodine bolo možné posúdiť, či ide o podstatnú zmenu pomerov a podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine vyhodnotiť, či je možné na túto zmenu prihliadnuť a pristúpiť k zmene úpravy vyživovacej povinnosti v zmysle § 121 C. m. p. Súd prvej inštancie správne porovnával pomery v čase posledného rozhodnutia o výživnom rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 12P/15/2021 z 31.08.2021 a v čase jeho rozhodnutia.

6. Pravdivé je tvrdenie otca, že sa konania vo veci sp. zn. 12P/15/2021 nezúčastnil a v tom konaní neboli dôsledne zisťované jeho majetkové pomery, keď žiadnu obranu vo veci (z dôvodu, že o prebiehajúcom konaní vedomosť nemal) nevzniesol. Matka maloletého v návrhu na začatie konania vo veci sp. zn. 12P/15/2021 uvádzala, že približne pred 10 rokmi odišla do Anglicka za prácou, kde sa spoznala s otcom dieťaťa, ktorý sa po narodení maloletého syna N. v roku 2013 prvé dva roky o dieťa vzorne staral, ale potom nadviazal známosť s inou ženou, s ktorou má ďalšie dve deti a o maloletého syna N. sa nezaujíma, ničím neprispieva na jeho výživu. O sebe tvrdila, že je osobou v hmotnej núdzi a býva s rodičmi v Sáse, ktorí jej pomáhajú s výchovou a výživou maloletého. Bydliská maloletého a jeho rodičov boli v tom čase totožné ako v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu v tejto veci. Otcovi boli zásielky s výzvou na vyjadrenie k návrhu a rozhodnutie o jeho vyživovacej povinnosti doručované náhradným spôsobom podľa Civilného sporového poriadku. Matka požadovala určiť výživné sumou 200,- € odo dňa začatia súdneho konania 12. apríla 2021 a jej návrhu bolo v plnom rozsahu vyhovené. V konaní sp. zn. 12P/15/2021 bolo zistené, že matka je nezamestnaná, príjem má za výkon aktivačných prác vo výške 60,- €, poberala dávky v hmotnej núdzi 64,- € a prídavky na jedno maloleté dieťa vo výške 25,- €. Spolu s maloletým bývala v dome svojich rodičov, ktorým prispievala na domácnosť sumou 50,- €. Maloletý N. už bol v škole povinný a do školy dochádzal autobusom. K pomerom otca v rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 12P/15/2021-77 z 31. augusta 2021 je skutočne uvedené iba to, že „otec maloletého pracuje v Anglicku, kde má vyššie príjmy“, preto musel súd prvej inštancie v prejednávanej veci sp. zn. 18P/33/2022 sám na základe dôkazov predkladaných vo veci sp. zn. 12P/15/2021 a v tomto konaní zistiť, aké boli pomery rodičov a maloletého v čase posledného rozhodnutia o výživnom ku dňu 31. augusta 2021 a ku dňu jeho rozhodnutia o návrhu otca na zníženie výživného 19.10.2022.

7. Z dôkazov obstaraných súdom prvej inštancie v tejto veci vyplýva, že v čase rozhodnutia Okresného súdu Zvolen vo veci sp. zn. 12P/15/2021 už nežili rodičia maloletého N. v spoločnej domácnosti. Otec zostal bývať v Anglicku s novou partnerkou, jej deťmi a spoločnými deťmi a matka sa vrátila na Slovensko a bývala u svojich rodičov v obci Sása. Rozsudok č. k. 12P/15/2021-77 bol vydaný 31. augusta 2021. K tomuto dňu mal otec dve vyživovacie povinnosti k maloletému I. A., nar. XX.XX.XXXX a maloletému O. A., nar. XX.XX.XXXX. Podľa správy ÚPSVaR Michalovce z 08.07.2022 otec nebýva na adrese trvalého pobytu v obci J. I. približne 7 rokov a v tejto obci nevlastní rodina otca žiadne nehnuteľnosti z dôvodu, že pred odchodom do Veľkej Británie rodinný dom predali. Pracovný pomer otca u posledného zamestnávateľa, u ktorého podľa vlastného vyjadrenia otca zarábala týždenne od 180,- do 250,- GBP bol ukončený už k 08.11.2019. Podľa potvrdenia o výške sociálnych dávok vyplácaných otcovi maloletého v Anglicku v júli 2021 vznikol otcovi nárok na dávku vo výške 1 335,66 GBP, ktorá mala pokrývať náklady na bývanie vo výške 449,99 GBP, priznaná bola podpora na dve deti v sume 474,16 GBP a „štandardný príspevok“ vo výške 411,51 GBP. Z rozhodnutia o výške príspevku adresovaného otcovi maloletého N. nevyplýva informácia tvrdená otcom, že tento príspevok sa vypláca spoločne aj pre jeho súčasnú partnerku a jej deti. Z potvrdenia o výške príspevku vyplácaného otcovi v Anglicku za mesiac september 2021 je zistiteľná rovnaká výška a skladba príspevku a je pridaná poznámka, že 1. mája 2020 sa otcovi vypláca navyše 86,67 GBP - ide o dočasné zvýšenie z dôvodu pandémie koronavírusu (COVID-19). Zvýšenie sociálnych dávok z dôvodu pandémie koronavírusu podľa listiny na č. I. 45 spisu skončilo počnúc 1. novembrom 2021, čím došlo k zníženiu štandardného príspevku zo 411,51 GBP na 324,84 GBP. Príspevok na bývanie 449,99 GBP zostal nezmenený, rovnako ako príspevok na dve deti 474,16 GBP. Súčtom sociálne dávky po znížení o pandemický príspevok tvorili 1 248,99 GBP. Rovnaká suma sa otcovi vyplácala aj v mesiaci marec 2022 a máj 2022, kedy otec podal návrh na zníženie výživného na Okresný súd Vranov nad Topľou. Dňa 31. augusta 2022 sa otcovi zo vzťahu s matkou L. U., občiankou Českej republiky narodil maloletý X. A., avšak za obdobie po narodení maloletého X. otec potvrdenie o výške vyplácaných sociálnych dávok v Anglicku nepredložil. Pritom k zvýšeniu podpory na dve deti došlo už 1. júla 2022 zo sumy 474,16 GBP na 489,16 GBP. Svoje mesačné výdavky vyčíslil otec v podaní z 18.10.2022 na 1 035,- GBP (bez platby výživného na maloletého N.) v štruktúre: 585,- GBP nájomné za byt, 93,06 GBP platba za elektrinu, 33,95 GBP poplatok za internet, 23,- GBP poplatok za odpad,

výdavky na stravu 250,- až 300,- GBP (pri kurze platnom ku dňu 24.01.2023 1GBP=1.1316 € ide o sumu 1 171,21 €). Posledná známa výška sociálnych dávok vyplácaná otcovi od 07/2022 vo výške 1 274,06 GBP sa pri rovnakom kurze 1 GBP=1.1316 € rovná sume 1 441,72. Po odpočte otcov deklarovaných výdavkov 1 171,21 € od jeho príjmu iba zo sociálnych dávok 1 441,72 € zostáva otcovi k dispozícii 270,51 €, z čoho je schopný platiť výživné na maloletého N. vo výške určenej Okresným súdom Zvolen v konaní sp. zn. 12P/15/2021 na 200,- €.

8. Matka maloletého N. v konaní sp. zn. 12P/15/2021 potvrdeniami o výške svojho príjmu preukázala, že na pokrytie svojich potrieb a potrieb maloletého N. mala k dispozícii dávku v hmotnej núdzi vo výške 64,- €, 25,- € prídavky na deti a 60,- € príjem z aktivačnej činnosti, spolu 149,- € a žila v spoločnej domácnosti v Sáse so svojimi rodičmi a ďalšími členmi domácnosti. Ku dňu rozhodnutia Okresného súdu Zvolen napadnutým rozsudkom matka s maloletým bydlisko nezmenili, maloletý N. od septembra 2022 navštevuje druhý ročník Základnej školy K., kde dochádza autobusom. Matka je stále nezamestnaná, evidovaná na ÚPSVaR Zvolen ako uchádzačka o zamestnanie, dávky v hmotnej núdzi jej boli odobraté z dôvodu priznania výživného na maloletého sumou 200,- € a vyplácania náhradného výživného v tejto sume. V čase rozhodnutia súdu prvej inštancie bol matke vyplácaný prídavok na dieťa v sume 25,88 € a z výživného a prídavku na dieťa musela matka zabezpečovať maloletému okrem stravy, ošatenia a výdavkov na lieky dochádzku do základnej školy vo výške 15,- € mesačne a stravu v škole od 28,- do 30,- € mesačne. Sumu 50,- € za seba a maloletého matka prispievala na náklady na bývanie.

9. Podľa § 78 ods. 1, 3 zákona o rodine možno zmeniť dohody a súdne rozhodnutia o výživnom, ak sa menia pomery. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov. Pri určení aj zmene vyživovacej povinnosti musí súd podľa § 75 zákona o rodine prihliadnuť na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného a to aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

10. Súd prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu správne zhodnotil, že od posledného rozhodnutia o výživnom rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 12P/15/2021 dňom 31.08.2021 nedošlo k takej podstatnej zmene pomerov na strane výživou oprávnenej a povinnej osoby, ktorá by odôvodňovala zmenu rozhodnutia o vyživovacej povinnosti otca. Tvrdenie otca, že o zamestnanie prišiel z dôvodu starostlivosti o chorého syna a že si aktívne hľadá prácu v konaní preukázané nebolo. Otec mal výhodné zamestnanie s príjmom 180,- až 250,- GBP týždenne, čo je v prepočte približne 1 130,- € mesačne, ktorú sumu je možné považovať za potencionálny príjem otca, keď nebolo preukázané, že by otcovi objektívne dôvody bránili zamestnať sa, rozhodný pre posúdenie schopnosti otca plniť si vyživovaciu povinnosť voči maloletému N.. Otec nevysvetlil, prečo žije v Anglicku s občiankou Českej republiky, keď si tam prácu nevie nájsť a sociálne dávky nepokrývajú ani jeho potreby a z akého dôvodu nežije tam, kde sú náklady na živobytie nižšie a mohol by si nájsť zamestnanie adekvátne svojmu vzdelaniu.

11. Zhrnúc vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že zákonné dôvody na zníženie vyživovacej povinnosti otca preukázané neboli a súd prvej inštancie o návrhu otca na zníženie výživného rozhodol vecne správne, keď ho zamietol.

12. V odvolacom konaní návrh na rozhodnutie o trovách odvolacieho konania podaný nebol. Podľa § 57 C. m. p. o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh. Pre chýbajúci návrh na rozhodnutie o trovách odvolacieho konania toto rozhodnutie odvolacieho súdu výrok o trovách odvolacieho konania neobsahuje.

13. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania podľa § 127 ods. 1 C.s.p. (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C. s. p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 C.s.p. a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (§ 38 ods. 2 Exekučného poriadku). V prípade rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu alebo rozhodnutia o návrat maloletého dieťaťa do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní (§ 370 ods. 1 a 2 C.m.p.), ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 C.m.p.); súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.); výkon dobrovoľne nesplnenej povinnosti uloženej neodkladným opatrením nariadi súd vždy aj bez návrhu (§ 376 ods. 3 C.m.p.); ak po nariadení výkonu rozhodnutia povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.).